RHETORICES ELEMENTA,

QUÆSTIONIBUS ET RESPONSIONIBUS *EXPLICATA:*

Quæ ità formantur, ut *Quæſtionibus* prorſus omiſſis, vel neglectis, *Reſponſiones* ſolummodo integram *Rhetorices* Inſtitutionem Tyronibus exhibeant.

Per *GUIL. DU-GARD.*
In Uſum Scholæ *Mercatorum-Scißorum.*

Editio Undecima.

Danda opera eſt, ut poſt hæc initia, *ad* incrementa *quoque veniatur.* Cypr. lib. 1. Epiſt. 5.

LONDINI,
Excudebat *Eliz. Redmayne,* pro *Randal Taylor* prope *Amen-Corner.* 1694.

THE

SCHOOL-BOY'S PRAYER.

O Lord Jeſus Chriſt, the Eternal Wiſdom of the Father, who in thy Childhood didſt encreaſe in Wiſdom, and Stature, and Favor with God and Man: Give Me, thy Child and Servant, Grace I beſeech Thee, to follow Thy ſteps, and to Learn, of Thee, to be Meek and Lowly, and ſubject to my *Parents*: To ſubmit my ſelf to all my Governors, Teachers, Spiritual Paſtors and Maſters; and to order my ſelf Lowly and Reverently to all my Betters. And grant, likewiſe, that I may encreaſe in Wiſdom and Underſtanding, which may enable Me to do my Duty in that ſtate of Life to which it ſhall pleaſe God to call Me: And eſpecially that I may grow in Grace, and in the Knowledg of Thee my Lord and Saviour Jeſus Chriſt. *Amen.*

11824.a.

RHETORICES ELEMENTA,

QUÆSTIONIBUS ET RESPONSIONIBUS *EXPLICATA:*

Quæ ità formantur, ut *Quæſtionibus* prorſus omiſſis, vel neglectis, *Reſponſiones* ſolummodo integram *Rhetorices* Inſtitutionem Tyronibus exhibeant.

Per *GUIL. DU-GARD.*
In-Uſum Scholæ *Mercatorum-Scilſorum.*

Editio Undecima.

Danda opera eſt, ut poſt hæc initia, *ad* incrementa *quoque veniatur.* Cypr. lib. 1. Epiſt. 5.

LONDINI,
Excudebat *Eliz. Redmayne,* pro *Randal Taylor* prope *Amen-Corner.* 1694.

DIGNISSIMIS,
SPECTATISSIMIS,
Ornatiſſimiſque Viris,

MAGISTRO,

Guardianis, & Aſſiſtentibus,
Ampliſſimæ Societatis
MERCATORUM SCISSORUM,
Benigniſſimis
Literarum Patronis,

Hunc *Rhetorices* Libellulum, qualem qualem, in Juventutis gratiam concinnatum,

In perpetuum Obſervantiæ μνημόσυνον
D. D. D.

Societatis Veſtræ
Cultor Humillimus,
Guil. Du-Gard.

TYRONI
RHETORICES ſtudioſo.

TE monitum velim, nobis in animo non fuiſſe, omnia, quæ de *Rhetorices* Arte tradi ſolent (ſtudio enim multa omittimus) præcepta perſequi: Sed præcipua & maximi uſus Elementa, quæ Tyronibus ſufficere arbitramur, in Compendium ſolummodo redigere, & ad juniorum captum per *'Ερωτήματα adeò planè & dilucidè accommodare, ut & ipſi Socios mutuis Interrogationibus utiliter exercere valeant, & minùs fatigent Præceptorem. Creſcente ætate & judicio majorum gentium Rhetorices, qui hæc omnia accuratiùs tractant, adire licebit: his interea temporis, qualia qualia ſunt, Tyronibus fortaſſe, quibus ſolùm inſerviunt, non ingrata, ſi libet, utere.

*Quæſtiunculas.

Iſtud porrò animadvertendum eſt; Quæſtiunculas haſce, maximam partem, ad *Caroli Butleri* (τὸ μαγειτὸ) Rhetoricen

(quæ vulgò in Scholis teritur) formari, adeò ut nihil ferè in his κακοζηλίαις occurrat, quod vel in eo non inveniri, vel ad eum non commodè referri posse videatur. Me ab aliis equidem nonnulla, ab illo verò omnia sumpsisse non diffiteor. *Ingenui* enim *pudoris* est (ut cum *Plinio* loquar) *fateri per quos profecerit. Butlerus Talaeum* quàm plurimis emendavit: Istiusmodi Quæstiunculæ (nisi meum me fallat augurium) *Butlerum* ipsum & faciliorem, & teneræ ætatis ingenio longè accommodatiorem reddent. Vix enim sine cortice suppositio natabunt pueri, quorum captui se submittere juventutis formatores necesse est. His igitur delibatis, *Butlerum* ipsum, siquâ de re hæsitaveris, consule.

Rheto-

Rhetorices Elementa.

CAP. I.

Quæſt. 1. *Quid eſt Rhetorica ?*

RHETORICA eſt ars ornatè dicendi.

2, *Quot ſunt partes Rhetorices ?*

Partes Rhetorices duæ ſunt: { Elocutio, & Pronuntiatio. *v.c.* 20.

3. *Quid eſt Elocutio ?*

ELOCUTIO eſt Interna exornatio Orationis.

Quare dicitur *Interna ?*

Dicitur Interna *ad differentiam Pronuntiationis, quæ eſt externa exornatio Orationis.*

4. *Quotuplex eſt Elocutio ?*

Elocutio duplex eſt: { Tropus, aut Figura. *Vid. Quæſt.* 46.

5. *Quid eſt Tropus ?*

TROPUS eſt Elocutio, quâ vox à nativâ ſignificatione in aliam immutatur.

6, *Quot in Tropo ſunt conſideranda ?*

In Tropo duo ſunt conſideranda; { 1. Affectiones, & 2. Genera.

7. *Quot ſunt Tropi Affectiones?*

Affectiones Tropi ſunt quatuor: Catachreſis. Hyperbole. Metalepſis. Allegoria.

8. *Quid eſt Catachreſis?*

CATACHRESIS eſt durior & injucundior verbi immutatio, cùm ſcilicet nomen aliquod pro alio ponitur, in cujus locum non deductum eſſe, ſed irruiſſe; non precariò, ſed vi veniſſe videatur: ut, *Virg.* Eclog. 7.

Vir gregis ipſe caper deerraverat——— i. e. *Dux gregis. Capitis nives*, i. e. *cani capilli.*

9. *Quid eſt Hyperbole?*

HYPERBOLE eſt mentiens ſuperjectio ſive audacior Tropi ſuperlatio, quæ augendo vel minuendo ſuperat fidem.

N. B. *Mentitur Hyperbole, ſed non mendacio fallit.*

10. *Quotuplex eſt Hyperbole?*

Hyperbole duplex eſt: Auxeſis, aut Meioſis.

11. *Quid eſt Auxeſis?*

AUXESIS eſt, cùm augendi aliquid & amplificandi gratiâ, verbum gravius, Proprii loco, ſubſtituimus: ut, cùm *liberalem, magnificum*; *ſeverum, ſævum*; *improbum, ſacrilegum* dicimus.

12. *Quid eſt Meioſis?*

MEIOSIS [ſeu Tapeinoſis] eſt, cùm minuendi & extenuandi causâ, leviore utimur vocabulo, quàm res poſtulat: ut, cùm *adulatorem, blandum & affabilem*; *prodigum* aut *audacem, liberalem* aut *fortem* nuncupamus.

13. *Quid*

13. *Quid eſt Metalepſis?*

METALEPSIS eſt Tropi in uno verbo multiplicatio; quando nempe ex improprio ſignificatur primò improprium, tum ex improprio illo fortè aliud improprium; atque ità deinceps, donec ad proprium veniatur, intercedente medio gradu tranſitum præbente: ut, *Virg.* Ecl. 1.

Poſt aliquot mea regna videns, mirabor ariſtas.

Hìc per *ariſtas*, *ſpicas* [per Synecdochen Membri;] per *ſpicas*, *ſegetes* [per Synecdochen itidem Membri;] per *ſegetes*, *æſtates* [per Metonymiam Subjecti pro Adjuncto;] per *æſtates*, *annos* [per Synecdochen Membri,] intelligimus.

14. *Quid eſt Allegoria?*

ALLEGORIA eſt Tropi continuatio; ubi nimirum ejuſdem generis Tropi plures conjunguntur: ut, Ter. *Sine Cerere & Libero friget Venus*; i. e. *ſine pane & vino friget amor.*

15. *Quid tenendum eſt in Allegoriâ?*

In Allegoriâ tenendum eſt illud, ut quo ex genere rerum cœperis, eodem deſinas: ſecus inconſequentia fœdiſſima fuerit.

CAP. II.

16. *Quot ſunt Tropi Genera?*

TROPI Genera ſunt quatuor: { Metonymia, Ironia, Metaphora, & Synecdoche.

17. *Quid eſt Metonymia?*

METONYMIA eſt Tropus Cauſæ ad Effectum, Subjecti ad Adjunctum; vel contrà, *i. e.* Effecti ad Cauſam, vel Adjuncti ad Subjectum.

18. *Quid*

18. *Quid eſt Cauſa?*

Cauſa eſt, cujus vi res eſt.

19. *Quotuplex eſt Cauſa?*

Cauſa eſt quadruplex: { 1. Efficiens, à quâ / 2. Materia, ex quâ / 3. Forma, per quam / 4. Finis, propter quam } res eſt.

Quarum duæ tantum priores hic locum habent.

20. *Metonymia Cauſæ quotuplex eſt?*

Metonymia Cauſæ duplex eſt, { Efficientis, aut Materiæ.

21. *Quid eſt Metonymia Efficientis?*

METONYMIA EFFICIENTIS eſt, cùm Inventor & Author pro Ipſis effectis rebus uſurpantur: ut, *Mars* pro *prælio*; *Vulcanus* pro *igne*; *Neptunus* pro *mari*; *Ceres* pro *pane*; *Bacchus* pro *vino*; *Venus* pro *amore*; *Livius* pro *hiſtoriâ à* Livio *conſcriptâ*; *Virgilius* pro *Poemate à* Virgilio *compoſito*, *&c.* ut; Ter.

Sine Cerere *&* Libero *friget* Venus, I. e. *ſine pane & vino friget amor.*

Lego Virgilium. i. e. Virgilii *opus.*

Sic etiam ponitur Inſtrumentum pro re effectâ: ut, *Lingua* pro *ſermone*; *Manus* pro *ſcripturâ*; *Gladius* pro *cade*; *Arma* pro *bello.*

22. *Quid eſt Metonymia Materiæ?*

METONYMIA MATERIÆ eſt, cùm nomen Materiæ pro Effecto ponitur: ut, *Æs, argentum, aurum,* pro *æreis, argenteis,* vel *aureis nummis*; *Ferrum* pro *gladio*; *Pinus, abies* pro *navi.* Hor. ep. 2. lib. 2.

Non domus & fundus, non æris acervus & auri
Ægroto domini deduxit corpore febres.

CAP.

CAP. III.

23. *Quid eſt Metonymia Effecti?*

METONYMIA EFFECTI eſt, cùm ex Effectis Efficiens ſignificatur: ut, *Victoria naturâ* inſolens *&* ſuperba *eſt*; i. e. *inſolentes & ſuperbos reddit. Mors* pallida, *quæ pallidos reddit.*

N.B. Effectum *eſt, quod à causâ efficiente pendet.* Sic ponitur *ſcelus* pro *ſceleſtus, ſcelerum machinator. Opus* pro *Autore:*

Quas meruit pœnas jam cecinit illud Opus;
i. e. Ovidius, *illius Operis Autor.*

CAP. IV.

24. *Quid eſt Metonymia Subjecti?*

METONYMIA SUBJECTI eſt, cùm nomen proprium rei ſubjectæ ad ſignificandam rem adjunctam traducitur.

N. B. Subjectum *dicitur illud, cui aliquid quocunque modo aut ineſt, aut adhæret.*

25. *Quot modis fit Metonymia Subjecti?*

METONYMIA SUBJECTI fit novem modis; cùm ſcilicet ponitur,

1. Subjectum pro Accidente inhærente: ut,
Non tu plus cernis, ſed plus temerarius audes,
Nec tibi plus cordis, *ſed minus* oris *ineſt.*
Ubi *Cor* pro *prudentiâ*, quæ ſedem habet in corde,

corde, (unde *prudentes cordati* dicuntur:) *os* pro *pudore*, qui ſe *ore*, i. e. *vultu* prodit.

2. Continens pro re contentâ. Sic *poculum* pro *potu*; *Crumena* pro *nummis*, &c.

3. Locus pro incolis: ut *urbs* pro *civibus*.

Invadunt urbem *ſomno vinoque ſepultam.*

4. Locus pro rebus in loco geſtis: ut, Cic. de Orat. *Age verò, ne ſemper forum, ſubſellia, roſtra, curiamque mediteris*; id eſt, *actiones Rhetoricas in Foro, &c.*

Sic per Academiam, Lyceum, Tuſculanum [*ſuburbanum illud Gymnaſium*] *intelligimus Doctrinam celebratam in* Academiâ *à Platone*, *in* Lyceo *ab Ariſtotele*, *in* Tuſculano *à Cicerone.*

5. Poſſeſſor pro re poſſeſsâ: ut,

——— Jam proximus ardet

Ucalegon ——— i. e. *Ucalegonis domus.*

Apud me, i. e. *Domi meæ.*

6. Dux pro exercitu: ut, Annibal *victus*, i. e. *Annibalis exercitus.*

7. Patronus, vel Advocatus, pro Cliente: ut, Cic. pro Cæcin. *Reſtituiſſe te dixit? Nego* me *edicto Prætoris reſtitutum eſſe.*

8. Res, quæ in tempore fit, pro ipſo tempore: ut, *Meſſis* pro *æſtate*. Virg. Ecl. 5.

Ante focum, ſi frigus erit; *ſi* meſſis, *in umbra.*

9. Nomen rei ſignatæ pro ſigno: ut. Virg. Eclog. 3.

Orpheáque *in medio poſuit, ſylváſque ſequentes*, i. e. *Cælatos Orphei, & ſylvarum imagines.*

CAP.

CAP. V.

26. Quid eſt Metonymia Adjuncti?

METONYMIA ADJUNCTI eſt, cùm ex adjunctis res ſubjectæ ſignificantur.

N.B. Adjunctum *dicitur, quicquid alteri rei quocunque modo adhæret, aut cui aliquid quocunque modo ſubjicitur.*

Quot modis fit?

METONYMIA ADJUNCTI fit octo modis:

1. Cùm nomina Virtutum ipſarum pro bonis viris, & Vitiorum pro malis, & multarum allarum rerum pro perſonis, quibus adjunctæ ſunt, uſurpantur: ut, *Ex hac parte* pudor *pugnat, illinc petulantia.* Ubi *pudor* pro *pudicis, petulantia* pro *petulantibus* ponitur, &c. Horat.

   Virtutem *præſentem odimus* —— id eſt, *viros bonos.*

2. Res contenta pro continente: ut, *Virg.* Æn. 1. ——Vina *coronat*, i. e. *pateram vina continentem.*

3. Adjunctum temporis pro ſubjectis: ut, Æn. 1.

   Aſpera tum poſitis miteſcent ſecula *bellis*: i.e. *homines, qui iſtis ſeculis vixerint, Temeritas eſt* florentis ætatis, *Prudentia* ſenectutis; i. e. *juvenum & ſenum.*

4. Signum pro re ſignificatâ: ut, *Sceptrum* pro *Regno*; *Faſces* pro *Magiſtratu*; *Toga* pro *pace*; *Arma* pro *bello*, &c.

5. Res locata pro loco: ut, *Te quæſivimus omnibus* libellis, i.e. *bibliothecis. Ludus* pro *Circo.*

6. Ante-

6. Antecedens pro Conſequente: ut, *diſcumbere* pro *cœnare: audire* vel *auſcultare* pro *obtemperare: fuimus Troes*, pro *non amplius ſumus: vixit*, i. e. *mortuus eſt.*

7. Conſequens pro Antecedente: ut, *ſepultus eſt*, pro *mortuus eſt. Evigilavit*, pro *dormitat.*

8. Connexum vel concomitans unum pro altero: ut *pedes tegere*, pro *alvum levare*: Annibal *ibi moratur*, pro *exercitus* Annibalis.

CAP. VI.

28. *Quid eſt Ironia?*

IRONIA eſt Tropus ab Oppoſito ad Oppoſitum.

29. *Quomodo percipitur Ironia?*

Percipitur Ironia tribus modis; vel (1) *Pronunciatione*; vel (2) *Perſonâ*; vel (3) *Rei naturâ*: nam ſiqua earum diſſentit à verbis, apparet mentem etiam iiſdem diſſentire.

30. *Quotuplicia ſunt Oppoſita?*

Oppoſita ſunt duplicia: { Diſparata, & Contraria.

31. *Diſparata quænam ſunt?*

Diſparata ſunt res quælibet naturâ diverſæ: ut *Homo*, *lapis*, *liber*, *canis*, &c. ideóque unum multis pariter opponitur.

32. *Contraria quænam ſunt?*

Contraria ſunt res ſibi invicem naturâ repugnantes: ut, *Lux & tenebræ*; *calor & frigus*: ideóq; unum uni pariter opponitur.

33. *Quid*

33. *Quid eſt Ironia à Diſparato?*

IRONIA A DISPARATO eſt, quando de perſonâ aliâ quidpiam dicitur, de aliâ intelligitur; ſive affirmatum de utrâque, ſive negatum de alterâ.

Affirmatum de utrâque: ut, *Ecl.* 3.

Tum credo cum me arbuſtum videre Myconis,
Atque mala vites incidere falce novellas.

Ubi per *me* intelligit Damætam, ſeipſum nominans Menalcas.

Negatum de alterâ: ut, *Ovid.* Metam. 13.

—Nec in his quiſquam damnatus & exul.

Ubi Ulyſſes Ajacem taxans, negat quenquam ſui generis damnatum & exulem fuiſſe; ſed illud tacitè Ajaci exprobrat, cujus pater Telamon & patruus Peleus, quòd Phocam tertium fratrem trucidâſſent, exulabant.

34. *Quid eſt Ironia à Contrario?*

IRONIA A CONTRARIO eſt, quando ex contrario contrarium ſignificatur: ut, Ter. *O ſalve bone vir, curaſti probè:* i. e. *peſſimè, curaſti negligenter.*

35. *Quid eſt Paraleipſis?*

PARALEIPSIS eſt Ironiæ ſpecies, quâ affirmamus nos ea præterire, quæ tamen maximè dicimus: Ejus Formulæ ſunt; *Prætereo, mitto, taceo, ſileo, relinquo, omitto, miſſa facio, prætermitto, relinquam, concedam,* &c. ut Cic. *Mitto* illam primam libidinis injuriam: *mitto* nefarias generi nuptias: *mitto* cupiditate matris expulſam matrimonio filiam.

Hîc ſimulatè quædam dicuntur prætermitti, quæ tamen diſertè memorantur.

36. *Quid*

36. *Quid eſt Apophaſis?*

APOPHASIS eſt Ironiæ ſpecies, quâ negamus nos dicere aut facere quod maximè dicimus aut facimus: ut, Cic. Ver. 1. *Nec ea dico, quæ ſi dicam, tamen infirmare non poſſis.*

CAP. VII.

37. *Quid eſt Metaphora?*

METAPHORA eſt Tropus à ſimili ad ſimile.

Nihil eſt autem in rerum naturâ unde ſimile duci non poteſt, indidémque ideò & Metaphora: ut, *Princeps, caput Reipublicæ.*

38. *Quot ſunt Claſſes illarum rerum à quibus ducitur Metaphora?*

Octo præcipuè ſunt Claſſes illarum rerum à quibus ducitur Metaphora:

I. A rebus ſacris & divinis: ut, *Homo homini Deus.*

II. Cœleſtibus: ut, *Virgilius Poetarum Sol.*

III. Ab Elementis: ut, *Invidiæ flamma. Eloquentiæ flumen.*

IV. A Meteoris: ut, *Fulmen Orationis.*

V. A Mineralibus: ut, *Aurea ſecula. Ferreum pectus.*

VI. A Vegetalibus: ut, *Flos Nobilitatis.*

VII. Ab Animalibus: ut, *Angliæ Inſularum ocellus.* Latrant *Oratores, non loquuntur.*

VIII. A rebus Artificialibus: ut, *Appion Cymbalum mundi*, ſic dictus ob garrulitatem. Sic dicimus; *Limare ſcriptum, Expolire Orationem, Amicitiam diſſuere*, &c.

CAP.

CAP. VIII.

38. *Quid eſt Synecdoche?*

SYNECDOCHE eſt Tropus Partis ad Totum; contrà, *i.e.* Totius ad Partem.

39. *Quotuplex eſt Pars?*

Pars duplex eſt: { Membrum, vel Species.

40. *Quid eſt Synecdoche Membri?*

SYNECDOCHE MEMBRI eſt, quando ex Membro Integrum ſignificatur: ut, *tectum* pro *domo*; *Ridiculum caput* pro *faceto & lepido homine*; *Mucro* pro *gladio*; *Dux* pro *exercitu*; *Anima* pro *homine*. Sic, Numerus Singularis pro Plurali ponitur: ut,

† Hoſtis *habet muros, ruit alto à culmine Troja* [pro † *Hoſtes.*] Romanus cedendo vincit.

N. B. Numerus Singularis eſt pars ſeu membrum Pluralis, non ſpecies: præſertim cùm ex Unitatibus, tanquam ex particulis, multitudo omnis conſtituitur.

41. *Quid eſt Synecdoche Speciei?*

SYNECDOCHE SPECIEI eſt, quando ex Specie ſignificatur Genus: ut, cùm ponitur *Ariſtides* pro *Juſto*; *Cræſus* pro *Divite*; *Mecœnas* pro *Patrono*. Sic infinitum numerum dicimus pro magno: ut, † *Sexcenta licet ejuſmodi proferre,*

[† Sexcenta] *Species numeri magni pro numero magno in genere.*

CAP. IX.

42. *Quid eſt Synecdoche Totius?*

SYNECDOCHE TOTIUS eſt, quando ex Toto Pars ſignificatur.

43. *Quotuplex eſt Totum?*

Totum eſt duplex: { Integrum, vel Genus.

44. *Quid eſt Synecdoche Integri?*

SYNECDOCHE INTEGRI eſt, quando ex Integro ſignificatur Membrum: ut,

Pabula *guſtâſſent Trojæ*, Xanthúmq; *bibiſſent*; i. e. *partem pabuli, partem Xanthi fluvii.*

Sic Numerus Pluralis pro Singulari: ut, *Nos populo impoſuimus, & Oratores viſi ſumus*, Ubi de ſe tantùm loquitur Orator.

45. *Quid eſt Synecdoche Generis?*

SYNECDOCHE GENERIS eſt, quando ex Genere ſignificatur Species: ut *Homo* pro *Catilinâ*; *Virtus* pro *Fortitudine*; *Poeta* pro *Homero*, aut *Virgilio*; *Orator* pro *Demoſthene*, aut *Tullio.*

Sic, cùm *vixiſſe* & *fuiſſe* dicimus, quæ jam mortua eſſe, & non exiſtere intelligimus;

———Fuimus *Troes*, fuit *Ilium & ingens Gloria Teucrorum.*———

Hactenus de Tropis. *Vid. ſupr.* Quæſt. 5.

CAP.

CAP. X.

46. *Quid eſt Figura?*

FIGURA eſt Elocutio, quâ Orationis habitus à rectâ & ſimplici conſuetudine mutatur.

47. *Quotuplex eſt Figura?*

Figura duplex eſt: { Dictionis, vel / Sententiæ. *Vid. Quæſt.* 75.

48. *Quid eſt Figura Dictionis?*

FIGURA DICTIONIS eſt, quâ Oratio figuratur dictionibus aptè & jucundè inter ſeſe reſonantibus.

49. *Quotuplex eſt Figura Dictionis?*

Figura Dictionis duplex eſt, vel in ſonorum { Dimenſione, vel / Repetitione. *Vid. Qu.* 65.

50. *Quid eſt Figura in Dimenſione?*

FIGURA IN DIMENSIONE eſt ſuavis ille ſonorum in oratione Numerus.

51. *Quotuplex eſt Numerus?*

Numerus duplex eſt: { Poeticus, vel / Oratorius. *Vid. Qu.* 62.

52. *Quid eſt Numerus Poeticus?*

NUMERUS POETICUS eſt, qui perpetuis certorum ſpatiorum legibus aſtringitur.

53. *Quotuplex eſt Numerus Poeticus?*

Numerus Poeticus duplex eſt: { Rhythmus, aut / Metrum.

54. *Quid eſt Rhythmus?*

RHYTHMUS eſt Numerus Poeticus certum ſyllabarum numerum, nullâ habitâ quantitatis ratione, continens.

Plerumque autem Epiſtrophen ſoni conjunctam habet: ut in illo divini Vatis Poemate.

Dare to be true; nothing can need a ly:
A fault that needs it moſt, grows two thereby.

55. *Quid eſt Metrum?*

METRUM eſt numerus Poeticus certis pedibus conſtans, quorum ultimus ultimum habet indifferentem.

N.B. Hujus numeri gratiâ *Metaplaſmus* (i.e. tranſformatio quædam dictionis) permittitur, quando ſcil. aliquid in eâ deficit, redundat, vel immutatur.

56. *Quot ſunt Metaplaſmi Species?*

Metaplaſmi quatuor ſunt Species:

I. In elidendo, 2. — Synalœpha, Ecthipſis.

II. In addendo & auferendo, 6. — Proſtheſis, Aphæreſis, Epentheſis, Syncope, Paragoge, Apocope.

III. In Diſtrahendo & contrahendo, 2. — Diæreſis, Synæreſis.

IV. In Immutando, 5. — Tmeſis, Metatheſis, Antitheſis, Diaſtole, Syſtole.

Quæ omnia notâ ſunt ex Grammaticâ.

57. *Quid*

57. *Quid eſt Tmeſis?*

TMESIS eſt, quæ compoſitæ vocis partes, alterius vocis interpoſitione, diſſecat: ut, Hor. *Eſt quiddam prodire tenus, ſi non datur ultra*, i.e. licet quadantenus prodire.

58. *Quid eſt Metatheſis?*

METATHESIS eſt, quæ literarum eaſdem tranſponit: ut, *piſtris* pro *priſtis*, *Timbre* pro *Timber*.

Virg. Æn. 3. de Syllâ.

Prima hominis facies, & pulchro pectore virgo
Pube tenus; poſtrema immani corpore piſtris,
Nam tibi Timbre caput Evandreus abſtulit enſis.

Æneid. 10.

59. *Quid eſt Antitheſis?*

ANTITHESIS eſt, quæ literarum unam pro aliâ ponit: ut *Olli* pro *illi*, *vortunt* pro *vertunt*, *optumè* pro *optimè*.

60. *Quid eſt Diaſtole?*

DIASTOLE eſt, quæ brevem ſyllabam producit: ut,

Molle meum levibus cor *eſt violabile telis*. Ovid.
Cum muliere *marem ſociali fœdere jungens*. Manil.
Ubi ſyllabæ, naturâ breves in cor & muliere, *per Diaſtolen producuntur.*

61. *Quid eſt Syſtole?*

SYSTOLE eſt, quæ longam ſyllabam corripit; ut, *tulerunt*, *palus*:

Matri longa decem tulerunt faſtidia menſes. Virg.
Regis opus ſterili ſine diu palus, aptaque remis.
Horat. pro *tulerunt*, *palus*.

Quæ ad numeri Poetici, ſive Carminis rationem pertinent, à Grammaticis petenda ſunt, quamvis in Rhetoricâ tradi debent.

CAP. XI.

62. *Quid eſt Numerus Oratorius?*

NUMERUS ORATORIUS eſt, qui ex pedibus quidem conſtat, ſed incertis & liberis.

Hactenus de Figurâ in ſoni dimenſione.

63. *Quotuplex eſt Figura in ſoni repetitione?*

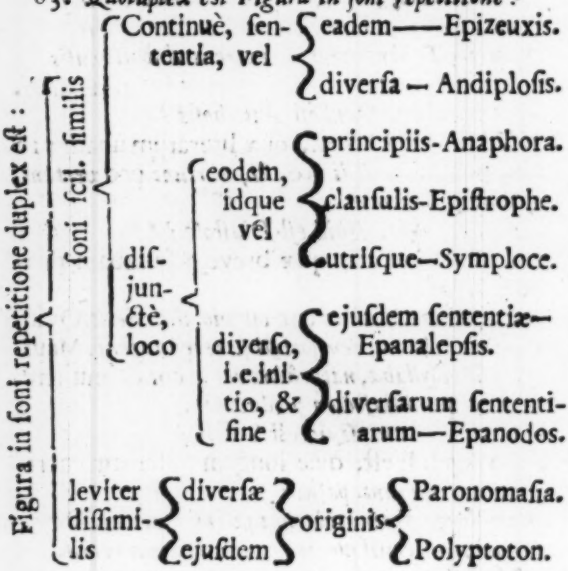

CAP.

CAP. XII.

64. Quid eſt Epizeuxis?

EPIZEUXIS eſt, quando ſonus ſimilis continuè in eâdem ſententiâ iteratur.

65. Quotuplex eſt?

Duplex eſt: vel in { parte vocis— } principii, { voce integrâ } finis.

Principii: ut. Ovid. Met. 1.

O Utinam poſſem populos reparare paternis
Artibus, atque animos formatæ infundere terræ!

Finis: ut, Aruſp. reſp.

Titus Annius ad illam peſtem comprimendam, extinguendam, funditus delendam natus eſſe videtur.

In voce integrâ: ut Virg. Ecl. 6.

Ipſa ſonant arbuſta, Deus Deus *ille, Menalca.*
Si, niſi quæ facie poterit te digna videri,
Nulla futura tua eſt, nulla futura tua eſt.

66. Quid eſt Anadiploſis?

ANADIPLOSIS eſt, quando ſonus ſimilis continuè in diverſis ſententiis, *i. e.* in fine præcedentis, & principio ſequentis repetitur: ut, Virg. Ecl. 10.

Tierides, vos hæc facietis maxima Gallo,
Gallo, *cujus amor tantum mihi creſcit in horas.*

67. Quid eſt Climax?

CLIMAX eſt, quando Anadiploſis pluribus gradibus continuatur: ut, ad Heren. *Quæ reliqua ſpes libertatem manet, ſi illis, & quod libet, licet; & quod licet, poſſunt; & quod poſſunt, audent; & quod audent, faciunt; & quod faciunt, vobis moleſtum non eſt.*

CAP. XIII.

68. Quid eſt Anaphora ?

ANAPHORA eſt, quâ ſimilis ſonus iteratur in principiis ſententiarum: ut, Virg. Georg. 5.

Te, *dulcis conjux*, Te, *ſolo in littore ſecum*,
Te, *veniente die*, Te, *decedente*, *canebat.*

69. Quid eſt Epiſtrophe ?

EPISTROPHE eſt, quâ ſimilis ſonus in clauſulis iteratur: ut, pro Pomp. *Ut ejus voluntatibus non ſolum cives aſſenſerint, ſocii obtemperarint, hoſtes obedierint, ſed etiam venti tempeſtateſque obſecundarint.*

70. Quid eſt Symploce ?

SYMPLOCE eſt, quâ ſimilis ſonus in principiis & clauſulis iteratur: ut, Agrar. 1. Quis *legem tulit ?* Rullus. Quis *majorem populi partem ſuffragiis privavit ?* Rullus. Quis *Comitiis præfuit ?* Rullus.

CAP. XIV.

71. Quid eſt Epanalepſis ?

EPANALEPSIS eſt, quâ ſimilis ſonus in principio & clauſulâ ejuſdem ſententiæ repetitur: ut, Æneid. 1.

Multa *ſuper Priamo rogitans, ſuper Hectore* multa.

72. Quid eſt Epanodos ?

EPANODOS eſt, quâ ſimilis ſonus in principio & clauſulâ diverſarum ſententiarum, ſed inter-

intercedente Anadiploſi iteratur: ut, Virgil. Eclog. 8.

Crudelis Mater *magis*, *an Puer improbus ille?*
Improbus ille Puer, crudelis tu quoque Mater.

Whether the worſt, the Child accurſt, or elſe the cruel Mother!
The Mother worſt, the Child accurſt, As bad th' one as th' other.

CAP. XV.

73. *Quid eſt Paronomaſia?*

PARONOMASIA eſt, cùm dictio, literæ aut ſyllabæ alicujus commutatione, ſignificatione quoque commutatur: ut, Cat. 1. *Non* emiſſus *ex urbe*, *ſed* immiſſus *in urbem eſſe videatur.*

74. *Quid eſt Polyptoton?*

POLYPTOTON eſt, cùm ejuſdem originis variis caſibus voces inter ſe conſonant: ut, Virg. Æn. 4.

Mors mortis morti mortem niſi morte dediſſet,
Æternæ vitæ janua clauſa foret.

CAP. XVI.

75. *Quid eſt Figura Sententiæ?*

FIGURA SENTENTIÆ eſt Figura, quæ totam Sententiam aliquo animi motu afficit.

76. *Quot-*

76. Quotuplex eſt?

Duplex eſt, in
- Logiſmo.
  - 1. Ecphoneſis.
  - 2. Revocatio Sui-ipſius, quæ vel
    - Antecedentis correctio { Epanorthoſis.
    - Conſequentis reticentia { Apoſiopeſis.
  - 3. Apoſtrophe.
  - 4. Proſopopœia.
- Dialogiſmo. *Vid. Quæſt. 92.*

77. Quid eſt Logiſmus?

Logiſmus eſt, quando ſine collocutione ſententia figuratur.

78. Quotuplex eſt?

Quadruplex eſt: *Ecphoneſis, & Sui-ipſius Revocatio, Apoſtrophe, & Proſopopœia.*

ECPHONESIS eſt Figura in Logiſmo per Adverbium Exclamandi expreſſum vel intellectum.

N. B. Iſta Figura magnum prorſus eſt animi commovendi inſtrumentum, & quidem affectuum variorum.

79. Quot modis fieri ſolet Exclamatio?

Fieri ſolet per modum
1. Admirationis: ut, *O clementiam admirabilem!*
2. Deſperationis: ut, *O fruſtra mei ſuſcepti labores!*
3. Optationis: ut, *O utinam tunc, cum Lacedæmona claſſe petiſſet, Obrutus inſanis eſſet adulter aquis!*
4. Indignationis: ut, *O ſcelus! O peſtes! O labes!*
5. Irriſionis: ut, *O ſtultos Camillos, Curios, Fabricios, Calatinos, Scipiones, Marcellos, Maximos! O amentem Paulum! ruſticum Marium!*

6. Ob-

Fieri ſolet per modum

6. Obteſtationis: *Proh Deum atque hominum fidem!*
7. Gaudii: *O populares! ecquis me hodie fortunatior!*
8. Commiſerationis & doloris, ubi uſurpantur *ah, heu, ehei:* ut, Cic. Offic. 1. *O domus antiqua! heu, quam diſpari domino dominaris!*
9. Invocationis vel compellationis: ut, *Dii maris & cœli! Digniſſime vir! Ampliſſime præſul!*
10. Deprecationis: ut, Æn. 1.
Dii tibi (ſiqua pios reſpectant numina, ſiquid
Uſquam juſtitiæ eſt, & mens ſibi conſcia recti)
Præmia digna ferant!——
11. Impreecationis: ut, Æn. 2.
At tibi pro ſcelere (exclamat pro talibus auſis)
Dii (ſiqua eſt cœlo pietas, quæ talia curet)
Perſolvant grates dignas!——

80. *Quid eſt Epiphonema?*

EPIPHONEMA eſt exclamationis ſpecies, quæ ad finem rei narratæ & explicatæ addi ſolet: ut cùm *Virgilius* expoſuiſſet omnes cauſas, quibus *Juno* Romanos perſequebatur, tandem acclamat, *Tantæ molis erat Romanam condere gentem.* Æneid.

81. *Quid eſt Revocatio Sui ipſius?*

REVOCATIO SUI IPSIUS eſt, quando revocatur quippiam; & eſt ardentioris ſermonis veluti refrigeratio.

82. *Quotuplex eſt?*

Duplex eſt: { Epanorthoſis, aut / Apoſiopeſis.

82. *Quid eſt Epanorthoſis?*

EPANORTHOSIS eſt, quando antecedens aliquid corrigendo revocatur: ut, Ter. Heau. *Filium unicum*

unicum adoleſcentulum habeo; ah! quid dixi? habere me: imo habui, Chreme: nunc habeam, necne, incertum eſt.

86. *Quid eſt Apoſiopeſis?*

APOSIOPESIS eſt, quâ ſententiæ inchoatæ curſus revocatur, partem allquam, quæ tamen intelligatur, reticendo: ut, Ter. Eun.

Ego te, furcifer, ſi vivo.

CAP. XVII.

APOSTROPHE eſt, quando oratio ad alienam perſonam convertitur, quàm inſtituta oratio requirit: ut Metam. 1.

——Dii cœptis (nam vos mutâſtis & illas)

87. *Quot modis fieri ſolet Apoſtrophe?*

Apoſtrophe fit variis modis

1. Ad Deum; ut, *ſit miſericordia tua, Jehovah, ſuper nos, quemadmodum ſperamus in te.*
2. Ad Angelos bonos; ut, *Vos, ſanctiſſimi Angeli, teſtes volo meæ innocentiæ.*
3. Ad Angelos malos; ut, *Sanguis Jeſu Chriſti nos purgat ab omni peccato: quid ergo tibi vis, Satan, quando contrarium mihi inſuſurras?*
4. Ad Adverſarios; ut, *Quouſque tandem, Catilina, abutere patientiâ noſtrâ?*
5. Ad ipſum Oratorem; ut, *utquid perturbaris animâ meâ? quin te convertis ad Deum, inque ſinum ejus tuam exoneras ſolicitudinem.*
6. Ad Auditores præſentes; ut, *Te nunc appello, P. Scipio, Te Metelle.*
7. Ad abſentes; ut, *De rebus tuis geſtis, M. Marcelle, nulla unquam conticeſcet ætas.*

8. Ad

8. Ad mortuos; ut, *Sic eſt, Auditores, Facundia ad omnia utilis. Provoco ad te, Cicero, Eloquentiæ parens.*
9. Ad Beſtias; ut, *Vos adeſte, Ciconiæ, & ingratitudinem hominum redarguite.*
10. Ad res Inanimatas; ut, *Vos, agri, vos, parietes, obteſtor; annon ſudabatis, cum tantum nefas hoc loci perpetrabatur?*

88. *Quid eſt Proſopopœia?*

PROSOPOPOEIA eſt, quâ alienam perſonam oratione noſtrâ loquentem fingimus. Sic *Virg.* ſub Æn. perſonâ:

O Socii! (neque ignari ſumus ante malorum)
O paſſi graviora! dabit Deus his quoq; finem, &c.

89. *Quotuplex eſt?*

Duplex eſt; { Imperfecta, & Perfecta.

90. *Quid eſt Imperfecta?*

IMPERFECTA eſt, cùm ſermo alienæ perſonæ levìter & obliquè repræſentatur: ut, pro lege Manil. *Hi vos (quoniam liberè loqui non licet) tacitè rogant, ut ſe quoque, ſicut cæterarum provinciarum ſocios dignos exiſtimetis, &c.*

91. *Quid eſt Perfecta?*

PERFECTA eſt, cùm tota fictio perſonæ oratione noſtrâ plenè repræſentatur.

CAP. XVIII.

92. *Quid eſt Figura in Dialogiſmo?*

FIGURA IN DIALOGISMO eſt, cùm ſententia figuratur in collocutione, quæ conſiſtit in Interrogatione & Reſponſione.

93. *Quo-*

93. *Quotuplex eſt?*

Duplex eſt { Interrogatio { Deliberatio { nobiſcum—Aporia. cum aliis—Anacœnoſis. / Occupatio —— { Prolepſis & Proſapodoſis. } Reſponſio { facti / dicti } Condonatio { Epitrope. Synchoreſis.

94. *Quid eſt Aporia?*

APORIA eſt deliberatio nobiſcum: ut, Virg. Æn. 4. *En quid agam? rurſuſne procos irriſa priores Experiar? Nomadumq; petam connubia ſupplex,* &c.

Tandem reſponſio addubitationis ſequitur: *Quin morere, ut merita es, ferroque averte dolorem.*

95. *Quid eſt Anacœnoſis?*

ANACOENOSIS eſt deliberatio cum aliis: ut, Cic. pro Quin. *Quin denique? quid cenſetis? cedo ſi vos in eo loco eſſetis, quid aliud feciſſetis?*

96. *Quid eſt Occupatio?*

OCCUPATIO eſt, cùm alieni conſilii interrogationem occupamus, eique reſponſionem ſubjicimus.

Hæc { à priore parte Prolepſis ſive Πρόφρασις, / à poſteriore parte Proſapodoſis Ἀνθυπόφρασις, } dicitur.

Πρόφρασις ſubjectionem proponit: cujus ſigna ferè ſunt, *Eiſi, licet, quanquam, dicat aliquis, quærat aliquis, miretur aliquis, at inquis, at inquiat aliquis,* &c.

Ἀνθυπόφρασις objectioni reſpondet: cujus ſigna ferè ſunt, *Tamen, ac inquam ego, reſpondeo hunc in modum, his talem comparatam volo reſponſionem,* &c.

N. B.

N. B. Prolepſis ferè Proſopopœiam conjunctam habet;

ideoque alias { obliqua / directa } eſt.

OBLIQUA eſt, quæ imperfectam ſolummodo Proſopopœiam adjunctam habet; ut Cic. pro Amer. *Credo ego vos (Judices!) mirari quid ſit, quod cum tot ſummi Oratores hominesque nobiliſſimi ſedeant, ego potiſſimum ſurrexerim*, &c.

Tandem reſponſio ſubjungitur: *Quæ me igitur res præter cæteros impulit, ut cauſam Sexti Roſcii reciperem?*

DIRECTA eſt, quæ plenam habet Proſopopœiam; Cic. pro Cælio. *Dicet aliquis, hæc igitur eſt tua diſciplina? Sic tu inſtituis adoleſcentes?*

CAP. XIX.

97. *Quid eſt Epitrope?*

EPITROPE eſt, cùm facti cujuſpiam licentia condonatur.

98. *Epitrope quotuplex eſt?*

Epitrope duplex eſt: { Seria. / Ironica. }

Seria: pro Flacco. *Tribuo Græcis literas, do multarum artium diſciplinam, non adimo ſermonis leporem, ingeniorum acumen, dicendi copiam; denique etiam ſiqua ſibi alia ſumant, non repugno; teſtimoniorum religionem & fidem nunquam iſta natio coluit.*

Ironica: ut, —*neque te teneo, neque dicta refello. I, ſequere Italiam ventis; pete regna per undas.*

99. *Quid*

99. *Quid eſt Synchoreſis?*

SYNCHORESIS eſt, cùm dictum aliquod, aut argumentum condonatur: ut, *Sit ſacrilegus, ſit fur, ſit flagitiorum omnium vitiorumque princeps; at eſt bonus Imperator.*

CAP. XX.

Hactenus de Elocutione, primâ Rhetorices parte, in Tropis & Figuris expolitâ.

100. *Quid eſt Pronuntiatio?*

PRONUNTIATIO eſt externa exornatio Orationis.

Quare dicitur Externa?

Externa dicitur ad differentiam Elocutionis, quæ eſt *interna* exornatio Orationis.

101. *Quot ſunt Pronuntiationis partes?*

Pronuntiationis partes duæ ſunt: { Vox, ſeu *Prolatio.* / Geſtus, ſive *Actio.*

De *Prolatione* Canones.

I. *Oratio non eodem tenore, ſed gratâ vocis varietate proferenda.* Perpetua enim μονοτονία turpis & ingrata eſt.

II. *Nè ſit vox graviſſima, neve acutiſſima.* Nam ſubmiſſo illo murmure debilitatur omnis intentio: contrà autem, omnia clamosè dicere, inſanum eſt. Et quod majus inſcitiæ fuerit

rit Argumentum, quàm clamore applauſum quærere velle; quales verius *Clamatores* dixeris, quàm *Oratores*. *Cicero* eos claudis eſſe ſimiles dicebat; nempe, quia ut hi ob imbecillitatem ſuam ad equum confugiunt; ità iſti in voce Stentoreâ, tanquam in jumento, fiduciam omnem apud imperitiores ponunt. Atqui, ut bene olim dictum fuit, cognoſcitur Orator οὐκ ἐκ τῆς φωνῆς, ἀλλ' ἐκ τῆς γνώμης, *non ex voce, ſed ex mente*. Voſſ.

III. *Singulæ cujuſque Dictionis Syllabæ, præſertim extremæ, diſtinctè & clarè proferantur.*

Quia terminationis occultatio occultat ferè ſenſum ſententiæ; hìc tamen ſupina Diſcentium (ne dicam Docentium) negligentia in Scholis nonnullis nimiùm peccatur.

IV. *Emphatica, aliaque præcipuæ notæ verba, præſertim Antitheta, ſeu invicem reſpondentia, paulo altiorem vocis & tonum & ſonum requirunt:* ut,

An linguâ & ingenio *patefieri aditus ad civitatem potuit*, manu & virtute *non potuit?* Hìc verba emphatica, *linguâ & manu, ingenio & virtute*, invicem reſpondent: ideóque clariori voce proferenda ſunt.

V. *Vox, quantum ad Orationis partes:*

1. *In exordiis*, ſubmiſſa ac verecunda.

2. *In narratione*, ſimplex & aperta, familiari colloquio ſimilis.

3. *In poſitione*, tardior & clarior.

4. *In Confirmatione* sit varia: nempe in
   - *explicando*, recta & media inter acutam & gravem.
   - *probando*, gravis, agilis, & acris.
   - *amplificando*, contenta, fortis, & penetrans.
5. *In confutatione*, sit vehementior & severior, & si efferenda sit Ironia, jocosa.
6. *In epilogo*, excitata, quasi parta victoria.

VI. *Ratione Affectuum, sit Vox*

1. *In miseratione*, flexibilis, plena, interrupta, flebilis.
2. *In iracundia*, acuta, incitata, crebrò interrupta, nutans, vacillans, & proferens verba tertiata.
3. *In metu & verecundia*, contracta, demissa, hæsitans, & abjecta.
4. *In voluptate*, lenis, tenera, effusa, hilarata, remissa.
5. *In dolore sine commiseratione*, gravis & obducta sono, & pressu imo.
6. *In dolore cum commiseratione*, tristis, blanda, & submissa.
7. *In* { *blandiendo*, *faciendo*, *satisfaciendo*, *rogando*, } lenis & submissa.
8. *In* { *suadendo*, *monendo*, *promittendo*, } gravis ac fortis.
9. *In consolando*, tristis, blanda, & submissa.
10. *In laudando, gratiarum actione, & similibus*, læta, magnifica, & sublimis.

De

De Geſtu Regula.

Quæ ſunt de Geſtu { Totius Corporis. / Singularum partium.

Totius Corporis.

I. *Corpus inter perorandum ſit ſecundum naturam erectum & elevatum.*

II. *Corpus moderatè moveatur*; ne ſit immobile inſtar trunci, aut agitetur inſtar rami à ventis impulſi.

Singularum partium.

III. *Caput* erigatur in causâ bonâ, demittatur modicè ad ſignificandum modeſtiam, verecundiam, & humilitatem: cætera ſit erectum ſecundum naturam.

IV. *Oculi* aperti ſignificant favorem, immoti & blandi fiduciam, immoti & rigidi vehementiam, conniventes diſſimulationem, expectationem, & admirationem.

V. *Cervice* utendum erectâ, non tamen rigidâ.

VI. *Humeri* non alleventur nimis, aut contrahantur.

VII. *Brachia* modicè projiciantur, & dextrum potiùs quàm ſiniſtrum faciat geſtum.

VIII. *Manus* optimè à ſiniſtro incipiat latere, ac dextro deponitur.

IX. *Pectus* feriatur, & Femur in affectibus vehementioribus.

X. In *Pedibus* obſervetur { Status. / Inceſſus.

In dextrum aut lævum latus vacillare, alternis pedibus insistendo, ridiculum est. *Suppositio* tamen *pedis* in contentionibus & incipiendis & finiendis est opportuna.

Incessus permissus est Oratori, sed rarus, & tantùm in causis publicis, ubi suggestum amplum & spatiosum est: discurrere autem ineptissimum.

Atque hæc de Gestu Corporis sufficiat monuisse: reliqua, quæ ad Actionem pertinent, exercitationi relinquemus; cui plus hoc agendi artificium debet quàm Præceptis.

F I N I S.

Δόξα πῷ Θεῷ.

APPENDIX

DE

FIGURIS SECUNDARIIS.

Primariis Dictionis ſententiæ Figuris (οἷς ἐν σχήμασι λέξεως) adjiciantur totidem in utroque ſecundariæ.

Figuræ Dictionis octo:

1. *Ellipſis*,
2. *Pleonaſmus*,
3. *Aſyndeton*,
4. *Polyſyndeton*,
5. *Hyperbaton*,
6. *Zeugma*,
7. *Antithesis*,
8. *Græciſmus*.

Quæſt. 1. *Quid eſt Ellipſis?*

ELLIPSIS eſt, quando Verbum aliquod in conſtructione neceſſarium, omittitur, ad exprimendum Affectum. Ità *Admirationem* præ ſe fert imperfecta illa Veneris locutio, Æn. 1. *Sed vos qui tandem?* ubi omittitur [*eſtis*]. Et illa Pamphili *indignationem*: Ter. Act. 1. Scen. 5. *Tantamne rem tam negligenter agier?* ubi deeſt [*decet*].

2. *Quid eſt Pleonaſmus?*

PLEONASMUS eſt, quando verbum aliquod in oratione redundat.

N. B. *Indicat autem, cum Emphaſi, vehementiam, aut certitudinem: ut*, Ubi gentium? Hiſce oculis vidi. *Sed qui talem Emphaſin non habet, otioſus eſt & vitioſus.*

3. *Quid eſt Aſyndeton?*

ASYNDETON eſt, quando in vocabulorum congerie, omittitur Conjunctio copulativa, ob celeritatem & acrimoniam: ut, *Tot res repente circumvallant, unde emergi non poteſt; vis, egeſtas, injuſtitia, ſolitudo, infamia.* Ubi ſingulæ voces aſyndetæ ſunt emphaticæ.

4. *Quid eſt Polyſyndeton?*

POLYSYNDETON eſt, quando Conjunctiones, ob orationis gravitatem, neque etiam ſine emphaſi, redundant: ut, *Liv.* lib. 8. Dec. 3. *Et ſomnus, & vinum, & epulæ, & ſcorta, & balnea, corpora atque animos enervant.*

5. *Quid eſt Hyperbaton?*

HYPERBATON eſt verborum a recto conſtructionis ordine in alium concinniorem, elegantiæ & varietatis ergò, tranſpoſitio: ut, in primâ primæ orationis ſententiâ. *Quæ res in civitate duæ plurimum poſſunt, eæ contra nos amba faciunt in hoc tempore, ſumma gratia & eloquentia; quarum alteram (C. Aquilli!) vereor, alteram metuo: eloquentia Q. Hortenſii ne me dicendo impediat, nonnihil commoveor; gratia S. Nævii, ne P. Quinctio noceat, id vero non mediocriter pertimeſco.* Naturalis enim ordo longè diverſus eſt: *Gratia & eloquentia ſumma, quæ duæ res poſſunt plurimum in civitate, amba ea faciunt contra nos in hoc tempore: quarum vereor alteram, (C. Aquilli!) metuo alteram: commoveor nonnihil, ne eloquentia Q. Hortenſii impediat me dicendo: pertimeſco vero id non mediocriter, ne gratia S. Nævii noceat P. Quinctio.* Quàm hic ordo abſonus, quàm ingratus foret!

6. *Quid*

6. Quid est Zeugma?

ZEUGMA est, cùm Verbum aliquod, aut Adjectivum, semel in sententiâ expressum, ad plura diversorum Generum, Numerorum, aut Personarum, supposita refertur, cum quorum proximiori concordat; ut, *Vicit pudorem libido, timorem audacia, rationem amentia.*

Est autem duplex:

Prozeugma; cùm vox illa communis exprimatur in principio: ut,

——Sunt *nobis mitia poma,*
Castaneæ molles, & pressi copia lactis.

Mesozeugma; cùm in medio: ut,

Semper honos, nomenque tuum, laudesque manebunt.

Hypozeugma; cùm in fine: ut, Ovid.

Non Venus & vinum sublimia pectora fregit.

7. Quid est Antithesis?

ANTITHESIS est, cùm Opposita (seu Antitheta) in oratione invicem respondent: ut, *Obsequium amicos, Veritas odium parit.*

8. Quid est Græcismus?

GRÆCISMUS [sive Hellenismus] est, quando constructio Græcæ linguæ propria in sermone Latino usurpatur: ut, *Canum degeneres caudam sub alvum reflectunt. Nigra lanarum nullum colorem bibunt.* Sic Græci; Isocr. Αἰσχρὸν γὰρ τοὺς μὲν γραφεῖς ἀπεικάζειν τὰ καλὰ τῶν ζώων, τοὺς δὲ παίδας μιμεῖσθαι τοὺς σπαδαίους τῶν γονέων.

His addantur,

HYSTEROLOGIA [sive Hysteron-Proteron] cùm in oratione, quod naturæ ordine præcedit, sequitur: ut, Virg.

Postquam alios tetigit fluctus, & ad æquora venit.

ANTIPTOSIS eſt, cùm Caſus pro Caſu ponitur: ut, *Urbem quam ſtatuo, veſtra eſt*; pro *Urbs.*

HYPALLAGE eſt, cùm duæ dictiones commutant Caſus: ut, *Dare claſſibus Auſtros*; pro *dare claſſes Auſtris.*

Figuræ Sententiæ decem:

1. *Parrheſia,*
2. *Eroteſis,*
3. *Parentheſis,*
4. *Paratheſis,*
5. *Periphraſis,*
6. *Synonymia,*
7. *Hypotypoſis,*
8. *Præmunitio,*
9. *Tranſitio,*
10. *Rejectio.*

Quæſt. 1. *Quid eſt Parrheſia?*

PARRHESIA eſt, cùm rem invidioſam, aut odioſam liberè eloquimur apud eos, quos vereri debemus. Et eſt duplex: vel quâ crimen nobis intentatum confidenter fatemur & defendimus, vel quâ aliis crimina audacter objectamus & reprehendimus.

2. *Quid eſt Eroteſis?*

EROTESIS eſt locutio, quâ aut

1. Sciſcitamur; ut,

——*cujum pecus? an Melibœi?*

2. Inſtamus; ut,

Quouſque tandem, Catilina, abutere patientiâ noſtrâ.

3. Contrarium vehementer enuntiamus: Interrogatio enim affirmativa vehementer negat; negativa vehementer affirmat.

3. *Quid*

3. *Quid eſt Parentheſis?*

PARENTHESIS eſt ſententiola ſententiæ partibus commodè inſerta; ſed nec cum priori, nec cum poſteriori cohærens. De quâ duæ notentur Regulæ:

1. Nec longa, nec frequens ſit: quia hiulcam reddit orationem & obſcuram.
2. Parentheſis Parentheſi raro inſeratur.

4. *Quid eſt Paratheſis?*

PARATHESIS eſt, quando declarationis & diſtinctionis gratiâ, nomen nomini in eodem Caſu opponitur: ut, *Lupum* [piſcem] *non vidit Italia.*

5. *Quid eſt Periphraſis?*

PERIPHRASIS eſt, rei, quæ verbo uno dici poteſt, per plura explicatio.

N. B. *Hæc quatuor præcipuè modis fit:*

1. Cùm Patria, Secta, aut Facinus proprii nominis loco ponitur: ut, *Venuſinus poeta*, pro *Horatio*; *Sulmonenſis vates*, pro *Ovidio*; *Peripateticæ Scholæ Princeps*, pro *Ariſtotele*; *Stoicæ familiæ pater*, pro *Zenone*; *Everſor Carthaginis*, pro *Scipione*; *Trojani belli ſcriptor*, pro *Homero*; Ὁ τὰ ἐθνικὰ γεάψας, *Stephanus*; Ὁ τῶν ῥήτορων ἑξηγητὴς, *Hermogenes rhetor*; Ἀλεξανδρεὺς ῥήτωρ, ὁ τὰ ἐρωτικὰ πάλξας, *Achilles Statius.*
2. Etymologiâ, cùm videlicet nominis rationem explicamus: ut, *Alienæ hæreditatis captator*, pro *Hæredipeta*; *Vir ſapientiæ ſtudioſus*, pro *Philoſopho*; *Veri Dei cultor*, pro *Chriſtiano.*

3. Nota-

3. Notatione, cùm notis ac ſignis quibuſdam accidentium rem quampiam depingimus: ut, *Caput uno ſcalpit digito*, pro *molli. Cubito ſe emungit*, pro *Salſamentario.*

4. Finitione: ut, *Ars ornatè dicendi*, pro *Rhetorica. Legum ac civium libertatis Oppreſſor*, pro *Tyranno.*

6. Quid eſt Synonymia?

SYNONYMIA [ſive Pallilogia] eſt congeries Synonymorum: ut, Virg. Æn.

Quem ſi fata virum ſervant, ſi veſcitur aura
Ætherea, nec adhuc crudelibus occubat umbris,
Non metus ———

7. Quid eſt Hypotypoſis?

HYPOTYPOSIS eſt, cùm res totâ ità particulatim & ordine exprimitur, ut coràm videri videatur.

8. Quid eſt Præmunitio?

PRÆMUNITIO [ſive Præparatio] eſt, quando adverſus eorum, qui dicturi ſumus, reprehenſionem, nos præmunimus, rationem aliquam aut cauſam prætendentes.

9. Quid eſt Tranſitio?

TRANSITIO eſt, quâ connectuntur partes orationis.

Duplex eſt;

1. Perfecta; quâ dicitur & quid dictum ſit, & quid dicendum: ut, Virg. Georg. 2.

Hactenus arvorum cultus, & ſidera cœli,
Nunc te, Bacche, canam, &c. ———

2. Imperfecta; quâ aut quid dictum, aut quid dicendum ſit, dicitur: ut, Saluſt. in Jugurth. *De Africa & ejus incolis ad neceſſitudinem rei ſatis dictum.*

Fit

Fit octo modis.

I. Ab æquali: ut, *At hæc erant jucundiſſima, nec minus voluptatis attulerunt illa.*

II. Ab inæquali: ut, *Sed hæc utcunque ignoſcenda quis ferat? audiſtis graviſſima, ſed audietis graviora.*

III. A ſimili: ut, *Hæc perfida deſignavit, cujus generis ſunt & illa, quæ Romæ patrâſſe dicitur.*

IV. A contrario: ut, *Sed hæc juvenis peccavit, nunc ſenis virtutes audietis.*

V. A diverſo: ut, *De moribus habet, nunc de doctrina reliquum eſt ut dicamus.*

VI. Quaſi per occupationem: ut, *Jam ad reliqua properabimus, ſi prius illud unum adjecerimus.*

VII. Per reprehenſionem: ut, *Quid his immoror? ad id, quod eſt hujus cauſæ caput, feſtinet oratio.*

VIII. A conſequentibus, ſive à relativis: ut, *Habes quid in illum contulerim beneficiorum, nunc quam gratiam mihi retulerit, audi.*

10. *Quid eſt Rejectio?*

REJECTIO eſt, cùm aliquid aut in alium locum, aut in aliud tempus rejicimus; aut omnino à cauſâ & oratione noſtrâ removemus: ut, *Sed de Lucullo alio dicam loco; & ità dicam, ut neque vera laus ei detracta oratione mea, neque falſa affecta eſſe videatur.*

De his rebus alio tempore dicetur.

N. B. Scitum eſt cauſam in tempora conferre, eſt afferre plura, ſi cuplas, non queas.

Omnia

Omnia ferè hujus Artis Vocabula (ut & aliarum) origine Græca ſunt. Horum igitur natales indigitare, Etymologiæque rationem, in Juniorum gratiam, explicare, & hoc in loco ſubjicere viſum eſt.

Περὶ τὸ ὀρθῶς διδάσκειν δεῖ πρῶτον ἐξετάζειν τὰ ὀνόματα.

RHETORICA [ſubintellige *Ars* vel *facultas*,] Ῥητορικὴ (ſcil. τέχνη) à ῥέω *dico*: quia eſt ars ornatè dicendi. Ῥέω autem hoc modo formatur: (ἔρω *dico* eſt inuſitatum) Futurum, ἐρῶ, Ἰωνικῶς δραλύσει, ἐρέω *dicam*; unde deducitur Præſens novum, ἐρέω *dico*: καὶ ἀφαίρεσιν, ῥέω, (ſicut ab ἐρύω fit ῥύω) Futur. ῥύσω. Præter. ἔῤῥηκα, Atticè εἴρηκα, (ut ὄλωλα pro ἀλώλεκα). Præt. Paſſ. ἔῤῥημαι—ἔῤῥησται—ἔῤῥηται. Unde ῥῆμα—ῥῆσις—ῥήτως & ῥητορικὴ.

Tropus, τρόπος à Præt. Med. τέτροπα, quod à τρέπω *muto, immuto*: eſt enim λέξεως ἀλλοίωσις, *deflexio à communi uſu, & propriâ ſignificatione*. Cic. lib. declar. Orat. *Ornari orationem Græci putant, ſi verborum immutationibus utantur; quas appellant τρόπους: & ſententiarum, orationisque formis, quas vocant σχήματα.*

Cata-

Catachreſis, κατάχρησις, *abuſio:* à κατα-χράομαι, -ῶμαι *abutor*, quia alienis abutimur, cùm propria deficiunt: à χράομαι. Præ. κέχρημαι, κέχρησαι, &c. unde χρῆσις, & cum Præp. χρῆ (*contrarium* ſignificante) κατάχρησις.

Hyperbole, ὑπερβολὴ, *ſuperlatio:* ab ὑπερβάλλω *ſupero*, quia alicujus augendi, minuendive causâ ſuperat veritatem.

Auxeſis, αὔξησις, *augmentum, incrementum:* ab αὐξέω ὦ *augeo*, (pro quo in uſu eſt αὔξω *amplifico*,) quia amplificando rem auget.

Meioſis, μείωσις, *imminutio, extenuatio,* ἐλάττωσις: à μειόω ὦ *minuo, minorem reddo:* ex Comparativo μεῖον, ut Synonymum ἐλαττόω ex ἔλαττον.

Tapeinoſis, ταπείνωσις, *humiliatio, ſubmiſſio:* à ταπεινόω ὦ *humilem reddo, ſubmitto*, quia hac Figurâ rei magnitudo & dignitas verbis minuitur.

Metalepſis, μετάληψις, *tranſumptio,:* ἀπὸ τῦ μεταλαμβάνω, quod inter alia ſignificat *tranſumo.* Variè ſumitur. *Apud Rhetores*, eſt ſtatus quidam, nempe controverſia quædam judicium præcedens; ità dicitur, quia à judice in judicem, ab accuſatore in accuſatorem, à tempore in tempus, à loco in locum, vel deniq; cùm negatur agendum hac lege, hac pœnâ ob hoc crimen. *Voſſ.* c. 10.

Μετάληψις *apud Poetas* eſt, cùm nomina ejuſdem ſignificationis inter ſeſe permutantur: ut, cùm κόρη (*pupilla*) ponitur pro *puella*; quin κόρη etiam illa duo ſignificat. *Quintil.* l. 8. cap. 5. *Supereſt ex iis, quæ aliter ſignificant,* μετάληψις, *i.e.* tranſumptio, *quæ ex alio in aliud velut viam præſtat. Tropus & variſſimus & maximè improprius. Eſt enim hæc in* Metalepſi *natura, ut inter id quod tranſfertur, ſit medius quidam gradus, nihil*

ipſe

ipſe ſignificans, ſed prabens tranſitum; quem Tropum magis affectamus, ut habere videamur, quàm ut ullo in loco deſideremus. Itaque hæc *Metalepſis* eſt in unâ voce, continuatio Tropi per ſucceſſionem ſignificationum: ſicut *Allegoria* eſt continuatio Troporum in diverſis dictionibus, & hæc aliquando confunduntur. Ideò *Euſtathius* Μετάληψιν alicubi exponit Ἀλληγορίαν, & μεταμβάνειν eſt & *Allegoricè ſignificare.*

Μετάληψις *apud Grammaticos*, quæ alio nomine κλίσις, cujus eſt uſus in conſtructione, cùm caſus, qui præcedit, ſuam ἀκολουθίαν non ſervat, ſed in alium μεταλαμβάνει, aut μεταλλάττει. Cujus Schematis exempla vide apud *Euſtath.* pag. 102. Λαμβάνομαι, Perf. λέλημμαι (Atticè εἴλημμαι) λέλῆφα, &c. Inde λῆψις, & cum Præpoſitione, Μετάληψις.

Allegoria, ἀλληγορία, *inverſio, permutatio*, cùm aliud verbis, aliud ſenſu proponitur: ab ἄλλος & ἀγορεύω, i.e. ἀγορεύω *dico*: ἄλλο δ' ἀγορεύει, ἄλλο δ' νοεῖ. Continet illa plures tranſlationes & continuas, ideóque perpetua *Metaphora* dicta eſt: ut, *Hor.* lib. 1. Od. 14.

O Navis, referent in mare te novi
Fluctus: O quid agis? fortiter occupa
Portum, &c.

In quâ *Navem* pro *Republica*, *Fluctuum tempeſtates* pro *bellis Civilibus*, *Portum pro Pace & Concordia* intelligi voluit.

Metonymia, μετωνυμία, *tranſnominatio*—à Præpoſitione μετὰ & ὄνομα *nomen*. A *Fabio* exponitur nominis pro nomine poſitio; cujus vis (inquit) pro eo quod dicitur, cauſam, propter quam dicitur, ponere.

Ironia,

Ironia, εἰρωνεία, *ſimulatio, irriſio:* ab εἴρω *dico*; unde εἴρων *ſimulator, qui aliter dicit ac ſentit:* ex quo εἰρωνεία accipi ſolet pro *diſſimulatione*, quâ aliter ſentimus, aliter loquimur.

Paraleipſis, παράλειψις, *præteritio:* à παραλείπω *prætermitto, omitto, relinquo.* Eâ utimur, quia res notæ, aut parvæ ſunt, aut quia ingratæ futuræ exiſtimantur. Eadem & *Paraſiopeſis* dicitur.

Apophaſis, ἀπόφασις, *negatio:* ab ἀπόφημι *nego.*

Metaphorâ, μετάφορα, *tranſlatio:* à μεταφέρω *tranſfero.*

Synecdoche, συνεκδοχή, *comprehenſio:* à συνεκδέχομαι *comprehendo*, vel *una excipio*; quia eſt Tropus quo ex uno plura intelligimus, parte totum, ſpecie genus, præcedentibus ſequentia, vel contra, *Quintil.* lib. 8. cap. 6.

At *Grammaticis* συνεκδοχὴ vocatur, cùm nomen aut verbum univerſale reſtringitur ad partem, vel aliquid ſaltem ſpeciale, quod per Accuſativum effertur: ut, *rubet capillos. Synecdochen* autem appellant, quia particulare comprehenditur ab univerſali. Alii malunt vocare ἔλλειψιν Præpoſitionis *ſecundum*, ut apud Græcos intelligi ſolet χατ'. *Voſſ.* Part. Orat. lib. 4. cap. 6.

Rhythmus, ῥυθμὸς, numerus, qualis eſt in Muſicâ. Ῥυθμὸς ab Heſychio exponitur κανὼν, μέτρον, τρόπος, μέλος εὐφωνόν, ἀκολουθία, τάξις, σύ-στεσις. Suid. τάξις ἐμμελὴς ἀκολούθως ἁρμονίας. 1. *Eſt ordo motionu.* 2. *Numerus Muſicus*, qui certo temporum ſpatio conſtat. 3. *Numerus Oratorius.* 4. *Numerus Poeticus*, præcipuè certa in verſibus homœoptotis menſura, ἀπὸ τοῦ ῥέω—ῥύσω, ῥηματικὸν ὄνομα ῥυσμὸς, καὶ ἔστιν τὸ σ εἰς θ ῥυθμὸς, ἢ ὅτι τοῦ ἐρύω, τὸ ἑλκύω ἐρυσμὸς, καὶ ἀφαιρέσει

αιρέσ‹ τῦ ε καὶ ἔσω-ῥυθμὸς, ut ſignificetur æquabilis tractus, Etym. pag. 706. 13.

Metrum, μέτρον, *menſura, modus*, deinde *carmen ex menſuris certorum pedum conſtans*, ἀπὸ τῦ μείρω τὸ μερίζω, καὶ ἀριθμῷ γίγνε‹ μέτρον, καὶ ἀποβολῇ τῦ ρ μέτον, ſicut à φέρω φέρεον, & à λείρω λίρεον, Etym. 541. 46.

Metaplaſmus, μεταπλασμὸς, *transformatio*, à μεταπλάτ‹ω *transformo, tranſmitto, transfiguro.*

Synalœpha, συναλοιφὴ, *vocalium commixtio, unio duarum ſyllabarum*, quantum ad vocales, *in unum*: à verbo συναλείφω *co-ungo, ſimul ungo*; Metaphoricè pro *commiſceo, confundo, in unum contraho*: ſic dicunt, τὸ α καὶ τὸ ο εἰς ω συναλείφε‹, i. e. κιρνᾶται.

Ecthlipſis, ἔκθλιψις, *eliſio, extritio*: à verbo ἐκθλίβω *extero, elido, excludo.*

Proſtheſis, πρόθεσις, *appoſitio*: à πρότίθημι *appono.*

Aphæreſis, ἀφαίρεσις, *ablatio*: ab ἀφαιρέομαι *aufero.*

Epentheſis, ἐπένθεσις, *interpoſitio*: ab ἐπιτίθημι *interpono.*

Syncope, συγκοπὴ, *conciſio*: à συγκόπτω *concido.*

Paragoge, παραγωγὴ, *productio*: à παράγω *produco*; Tryphon παραγωγισμὸν vocat.

Apocope, ἀποκοπὴ, *abſciſſio*: ab ἀποκόπτω *abſcindo.*

Diæreſis, διαίρεσις· à διαιρέω *divido.*

Synæreſis, συναίρεσις, *contractio*: à συναιρέω *in unum contraho*; dicitur etiam ἐπισυναλοιφὴ *collitura*, ab ἐπὶ *ad*, & συναλείφω *collino, commiſceo.*

Tmeſis, τμῆσις, *ſectio, diviſio*: à τέμνω *ſeco*; Pr. Paſſ. τέτμημαι-σαι-ται· unde τμῆμα, τμῆσις, τμητός.

Metatheſis, μετάθεσις, *tranſpoſitio*: à μετὰ & τίθημι *pono.*

Antitheſis, ἀντίθεσις· ab ἀντὶ & τίθημι.

Diaſtole, διαστολὴ, *extenſio, diductio, dilatatio:* figura, quâ ſyllaba contra naturam extenditur, profertúrque ore διεσταλωμένῳ, *diducto*, & *dilatato*; cùm tamen ſit pronuntianda συνεσταλμένῳ, i. e. *contracto:* à στέλλω, Præt. M. ἔσταλα· unde cum Præp. διαστολή. Aliter vocatur ἔκτασις, i. e. *extenſio.*

Syſtole, συστολὴ, *correptio:* cui opponitur διαστολή· à Pr. M. ἔσταλα.

Epizeuxis, ἐπιζεύξις, *adjunctio:* ab ἐπιζεύγνυμι *conjungo, deſuper innecto.*

Anadiploſis, ἀναδίπλωσις, *reduplicatio:* à Præp. ἀνὰ, & διπλόω—ῶσω *duplico.*

Climax, κλῖμαξ, *gradatio:* παρὰ τὸ κλίνω, Perf. Paſſ. κέκλιμαι· unde κλῖμαξ.

Anaphora, ἀναφορὰ, *relatio:* ab ἀναφέρω *refero.*

Epiſtrophe, ἐπιστροφὴ, *converſio:* ab ἐπὶ & στρέφω *verto.*

Symploce, συμπλοκὴ, *complexio, complicatio:* à συμπλέκω *complico, connecto.*

Epanalepſis, ἐπανάληψις, *reſumptio*; verbum decomp. ab ἐπὶ, ἀνὰ & λαμβάνω, Perf. Paſſ. λέλημμαι, λέλημαι—inde λῆψις, & in compoſitione cum Præp. ἐπαλήψις.

Epanodos, ἐπάνοδος, *regreſſio:* cùm per eadem recurrimus, verba in verſo ordine relegentes: ab ἐπὶ & ἄνοδος, quod ab ἄνω & ὁδός.

Paronomaſia, παρονομασία, *adnominatio:* à Præp. παρὰ, & ὄνομα *nomen.*

Polyptoton, πολύπτωτον, *variatio Caſuum*; q. d. variè πτωτὸν, i. e. *cadens*; multitudo Caſuum varietate diſtincta.

Logiſmus, λογισμὸς, à λογίζομαι, Præt. λελόγισμαι.

Ecpho-

Ecphoneſis, ἐκφώνησις, *exclamatio*: ἀπὸ τῦ ἐκφωνέω—ήσω.

Epiphonema, ἐπιφώνημα, *acclamatio*: ab ἐπιφωνέω *acclamo.*

Epanorthoſis, ἐπανόρθωσις, *correctio*: ab ἐπανορθόω *corrigo.*

Apoſiopeſis, ἀποσιώπησις, *reticentia*: ab ἀπὸ & σιωπάω—ήσω *obticeo.*

Apoſtrophe, ἀποστροφὴ, *averſio*: ab ἀπὸ & στρέφω.

Proſopopœia, προσωποποιία, *fictio perſonæ*: à πρόσωπον *perſona*, & ποιέω.

Aporia, ἀπορία, *addubitatio*: ἀπὸ τῦ ἀπορέω, Fut. ἀπορήσω, χ) ἀπορῦμαι, *ambigo, dubito, hæreo animi, pendeo.*

Anacœnoſis, ἀνακοίνωσις, *communicatio*: ab ἀνὰ & κοινόω *communico.*

Prolepſis, πρόληψις, *occupatio, anticipatio*: à πρὸ & λαμβάνω, Prær. λέλημμαι, λέλῆφα, &c. unde λῆψις, & cum Præp. πρόληψις.

Proſapodoſis, προσαπόδοσις, *redditio*: à προσαποδίδωμι *reddo, inſuper do, addo.*

Hypophora, ὑποφορὰ, *objectio*: ab ὑποφέρω *objicio.*

Anthypophora, ἀνθυποφορὰ, *ſubjectio*: Quint. l. 9. ab ἀνθυποφέρω *per ſermonis exceptionem objicio, tacitè adverſarii objectionibus occurro.*

Epitrope, ἐπιτροπὴ, *permiſſio*: ab ἐπιτρέπω *permitto, concedo.*

Synchoreſis, συγχώρησις, *conceſſio*: a συγχωρέω *concedo.*

Ellipſis, ἔλλειψις, *defectus*: ab ἐλλείπω *deficio.*

Pleonaſmus, πλεονασμὸς, *redundantia*: à πλεονάζω *redundo.*

Aſyndeton, ἀσύνδετον, *inconjunctum*; vocatur διάλυτον *diſſolutum*: oratio, in quâ omittuntur copulativæ

pulativæ particulæ; ut *veni, vidi, vici*: ab α privativâ particulâ, & σώδετος *colligatus*, à δέω *ligo*.

Polyſyndeton, πολυσώδετον, *variè & multipliciter conjunctum*: à πολὺς & σώδετος.

Hyperbaton, ὑπέρβατον, *tranſgreſſio*: ab ὑπερβαίνω *tranſgredior*.

Zeugma, ζεῦγμα, *junctura, junctio*: à ζεύγνυμι *jungo*.

Antitheſis, ἀντίθεσις, *oppoſitio*, vel ἀντίθετον *oppoſitum*: ab ἀντὶ i.e. *contra*, & θέσις *poſitio*, à τίθημι.

Græciſmus, γραικισμὸς, *imitatio Græcorum*: Γραικὸς *Græcus*, Rex quidam à quo Græcia appellatur, *v. Plin. l. 4. c. 7. Steph. Byz.* Γραικὸς ὁ Θεσσαλοῦ υἱὸς, ἀφ' οὗ Γραικοὶ οἱ Ἕλληνες. Eadem Figura dicitur Helleniſmus, Ἑλληνισμὸς, *Græcorum imitatio*; ab Ἕλλην—λω *Hellen, Deucalionis* filius à quo Græci dicuntur Ἕλληνες, ἑλληνίζω *Græcè loquor*.

Hyſterologia, ὑστερολογία, cùm *poſterius dicitur, quod ordine prius*. Aliter dicitur ὕστερον πρότερον, & προθύστερον, ab ὕστερος & λόγος.

Antiptoſis, ἀντίπτωσις, *caſus pro caſu poſitio*: ab ἀντὶ *pro*, & πτῶσις *caſus*.

Hypallage, ὑπαλλαγὴ, *immutatio*: ab ὑπὸ & ἀλλάττω *muto*.

Parrheſia, παῤῥησία, *licentia, loquendi libertas & audacia*: quaſi πανῥησία, à πᾶν, & ῥῆσις *licentia loquendi*, quâ videlicet omnia dicuntur, etiam quæ tacenda videri poſſunt. Hinc παῤῥησιάζομαι (ἐλευθεροστομῶ) *liberè loquor*. Παῤῥησιαστικῶς *liberè loquendo*.

Eroteſis, ἐρώτησις, *interrogatio*: ab ἐρωτάω *interrogo*.

Parentheſis, παρένθεσις, *interpoſitio*: à παρεντίθημα *inſero, interjicio*.

Para-

Paratheſis, παράθεσις, *appoſitio*: à παρατίθημι *appono*.

Periphraſis, περίφρασις, *circumlocutio*: à περιφράζομαι *circumloquor*.

Synonymia, συνωνυμία, *nominis communio*: *Synonyma*, i.e. vocabula idem ſignificantia utiliter coacervantur. In eâ ſe habet poſterius eſt exegeticum prioris: à σὺν & ὄνομα.

Hypotypoſis, ὑποτύπωσις, *evidentia, & illuſtratio, quando res ità ſcribendo exprimitur, ut delineari videatur. Budæus.* ab ὑποτυπόω *per Figuram demonſtro*, χαράσσω.

Præmunitio, παρασκευὴ, *præparatio, præſtructio*: à παρασκευάζω *præparo, præſtruo*; & *præmolior quippiam ad id quod tento efficere.*

Tranſitio, μετάβασις· à μεταβαίνω *tranſeo.*

Rejectio, ἀποδόκιμασις, *expulſio*: ab ἀποδοκιμάζω *fugo, ſequor, expello.*

I N-

INDEX.

	Quæst.
Rhetorica quid.	1
Ejus partes: Elocutio, Pronuntiatio.	2
Elocutio quid.	3
Duplex: Tropus, Figura.	4
Tropus quid.	5
In Tropo duo consideranda: Affectiones, Genera.	6
Affectiones Tropi quatuor: Catachresis, Hyperbole, Metalepsis, Allegoria.	7
Catachresis quid.	8
Hyperbole quid.	9
—quotuplex.	10
Auxesis quid.	11
Meiosis quid.	12
Metalepsis quid.	13
Allegoria quid	14
Tropi genera quatuor: Metonymia, Ironia, Metaphora, Synecdoche.	17
Metonymia quid.	18
Metonymia: Efficientis.	19
Materiæ.	21
Effecti.	22
Subjecti.	23
Adjuncti.	25
Ironia quid.	27
—quomodo percipitur.	28
Opposita duplicia: Disparata, Contraria.	29
Ironia à: Disparato.	32
Contrario.	33
Paralipsis quid.	34
Apophasis quid.	35
Metaphora quid.	36
Synecdoche quid.	38
Synecdoche: Membri.	40
Speciei.	41
Totius.	42
Integri.	44
Generis.	45
Figura quid.	46
Duplex: Dictionis, Sententiæ.	47
Figura Dictionis quid.	48
Dupl. in sonorum: dimensione, repetitione.	49

Figura

	Quæst.
Figura in dimens. quid.	50
Numerus duplex, { *Poeticus,* / *Oratorius.* }	51
Numerus Poeticus quid.	52
Duplex, { *Rhythmus* / *Metrum.* }	53
Rhythmus quid.	54
Metrum quid.	55
Metaplasmus quid.	ibid.
Metaplasmi species.	56
Tmesis quid.	57
Metatheſis quid.	58
Antitheſis quid.	59
Diaſtole quid.	60
Syſtole quid.	61
Numerus Orator. quid.	62
Figura in ſoni repetitione quotuplex.	63
Epizeuxis quid.	64
—quotuplex.	65
Anadiploſis quid.	66
Climax quid.	67
Anaphora quid.	68
Epiſtrophe quid.	69
Symplece quid.	70
Epanalepſis quid.	71
Epanodos quid.	72
Paronomaſia quid.	73
Polyptoton quid.	74
Figura Sententiæ quid.	75

	Quæſt.
—quotuplex.	76
Logiſmus quid.	77
—quotuplex.	78
Ecphoneſis quid.	79
—quot modis fit.	80
Epiphonema quid.	81
Revocatio Sui ipſius quid.	82
—quotuplex.	83
Epanorthoſis quid.	84
Apoſiopeſis quid.	85
Apoſtrophe quid.	86
—quot modis fit.	87
Proſopopœia quid.	88
—quotuplex.	89
Imperfecta.	90
Perfecta.	91
Figin Dialogiſmo quid.	92
—quotuplex.	93
Aporia quid.	94
Anacœnoſis quid.	95
Occupatio quid.	96
Epitrope quid.	97
Synchoreſis quid.	98
Pronuntiationis partes duæ { *Prolatio,* / *Actio.* }	100
De Prolatione Canones. Pag.	26
De Geſtu Regulæ. p.	22

FINIS.

EHT

SCHOOL-B O

PRAYER.

O Lord Jesus Christ, the Eternal Wisdom of the Father, who in thy Childhood didst encrease in Wisdom, and Stature, and Favor with God and Man; Give Me, thy Child and Servant, Grace I beseech Thee, to follow Thy steps, and to Learn, of Thee, to be Meek and Lowly, and subject to my *Parents*: To submit my self to all my Governors, Teachers, Spiritual Pastors and Masters; and to order my self Lowly and Reverently to all my Betters. And grant, likewise, that I may encrease in Wisdom and Understanding, which may enable Me to do my Duty in that state of Life to which it shall please God to call Me: And especially that I may grow in Grace, and in the Knowledg of Thee, my Lord and Saviour Jesus Christ. *Amen.*